



SuperSuksee-hanke Omistajanvaihdosverstaas Oman tilan johtaminen

Lohtaja 6.10.2025

Teemu Kinnunen

Esityksen sisältö

- 1) Maatilayrityksen johtaminen
- 2) Maatilan talousjohtaminen
- 3) Budjetointi ja sen hyödyt talousjohtamisen tukena

Maatilayrityksen johtaminen

1) Strateginen johtaminen

- Pitkän aikavälin suunnittelua seuraavasta kasvukaudesta kymmeneen vuosiin
- **Esimerkki:** rakentaa navetta, kasvihuone tms., ostaa peltoa, muuttaa tuotantosuntaa, toteuttaa sukupolvenvaihdos
- **Tarkoitus:** ohjata toimintaa kokonaisuutena, ennakoida tulevaisuutta ja luoda kilpailuetua

Maatilayrityksen johtaminen

2) Taktinen

- Lyhyen ja keskipitkän aikavälin johtaminen muutamasta kuukaudesta vuoteen tai seuraavaan kasvukauteen
- Konkreettisia toimenpiteitä tai toimintatapoja, jotka vievät kokonaisvaltaista strategiaa eteenpäin
- **Esimerkki:** ruokinnan tai peltoviljelyn suunnittelu huomioiden pitkän aikavälin tavoitteet
- **Tarkoitus:** reagoida muuttuviin tilanteisiin, hyödyntää mahdollisuuksia ja saavuttaa lyhyen tai keskipitkän aikavälin tavoitteita

Maatilayrityksen johtaminen

3) Tekninen

- Käytännön toteutus lyhyellä aikavälillä
- **Mitä:** menetelmät, välineet tai osaaminen, joilla strategista ja taktista johtamista toteutetaan
- **Esimerkki:** ruokinta, peltoviljelytoimenpiteet, päivittäiset rutiinityöt
- **Tarkoitus:** toteuttaa ja mahdollistaa suunnitelmat käytännössä

Maatilayrityksen johtaminen

- **Maatilan johtaminen** on yritystoiminnan suunnitelmallista ja tavoitteellista ohjaamista, joka kattaa sekä päivittäiset käytännön työt että pitkän aikavälin suunnittelun
 - Tuotanto, henkilöstö, talous
- **Tietojohdaminen** → päätöksenteko tiedon ja työkalujen avulla
 - Talousjohtaminen -> budjetointi, taloussuunnitelma, tuotantokustannuslaskelma ym.
- **Johtamisen tavoitteena:**
 - Kannattava ja vakaa toiminta
 - Kehittyvä ja muutoksiin sopeutuva maatila
 - Toimeentulo ja tilan jatkuvuuden turvaaminen

Johtamisen keskeiset osa-alueet

- **Talousjohtaminen:** maksuvalmius, kannattavuus, vakavaraisuus
- **Tuotannon johtaminen:** tuotannon suunnittelu, resurssien hallinta
- **Henkilöstöjohtaminen:** työvoiman organisointi ja vastuunjako
- **Strateginen johtaminen:** pitkän aikavälin suunnittelu ja riskienhallinta
- **Markkinointi ja myynti:** tuotteiden myynti, hinnoittelu, asiakkuudet

Maatilan talousjohtamisen perusperiaatteet

- Talousjohtamisen merkitys maataloudessa
 - Maatilan kassan hallinta
 - Investointien ja kulujen ennakoiminen
 - Rahoituksen ja riskien hallinta
- Maatilan talouden seurannan osa-alueet
 - Tulojen ja menojen ennustaminen
 - Budjetin laatiminen
 - Budjetin säännöllinen seuranta toteuman pohjalta

Maatilan talousjohtamisen haasteet

- Tulojen ja menojen ajoittuminen
 - Usein tulot eivät tammikuusta peltotukien maksuun asti riitä ilman kassavaroja
 - Huhti- ja lokakuussa korkotukilainojen lyhennykset, kesällä urakointi- ja tuotantopanosostot
- Monilla maatiloilla ei riittävästi kassavaroja, joten kausirahoitusta tarvitaan
- Viime vuosina tulojen ja menojen muutokset sekä tukimaksatusten siirtyminen loppuvuoteen ovat lisänneet kassavarojen tarvetta
 - OP-ryhmässä korkotukilainojen maksut voi siirtää halutessaan kesä-joulukuulle

Budjetointi maatilalla

- Mikä on budjetti ja miksi se on hyvä työkalu maatalan talouden hallinnassa?
- Budjetoinnin vaiheet
 - Tulojen arviointi (myyntitulot, maataloustuet ym.).
 - Menojen arviointi (tuotantopanokset, urakointikulut, investoinnit ym.).
 - Budjetin arviointi ja realistiset ennusteet

Budjetoinnin hyödyt yritykselle

- **Ennakoitavuus:** tulojen ja menojen kehitys
- **Kassanhallinta:** varautuminen maksuvalmiuden haasteisiin
- **Päätöksenteon tuki:** investoinnit ja hankinnat voidaan suunnitella faktoihin perustuen
- **Budjetin seuranta:** vertaillaan suunnitelmaa ja toteumaa
- **Rahoitusedellytykset:** budjetti tai muu taloussuunnitelma tarvitaan usein lainanhoitajoustoja tai käyttöpääomaa haettaessa
- **Riskienhallinta:** auttaa reagoimaan markkina- ja satovaihteluihin

Budjetoinnin hyödyt yrittäjälle

- **Mielenrauha**

→ Kun talous on suunniteltu, ei tarvitse jatkuvasti huolehtia kassavarojen riittävydestä

- **Tehokas ajankäyttö**

→ Suunnitelmallisuus vähentää hätäratkaisuja ja säästää aikaa

- **Tavoitteellisuus**

→ Budjetti auttaa asettamaan ja seuraamaan taloudellisia tavoitteita

Budjetoinnin hyödyt yrittäjälle

- **Itseluottamus päätöksenteossa**
→ Tieto omasta taloudellisesta tilanteesta helpottaa päätösten tekemistä
- **Joustavuus ja hallinnan tunne**
→ Yrittäjä voi reagoida nopeammin muutoksiin, kun tietää taloustilanteen numerotasolla
- **Helpottaa perheen ja sidosryhmien kanssa keskustelua**
→ Budjetti konkretisoi, missä mennään – vähemmän arvailua ja enemmän faktaa

Yhteenveto

- **Johtaminen on tavallista yrittäjän toimintaa** → kaikki yrittäjät johtavat yritystään
 - **Ihmiset ja yrittäjät eroavat toisistaan**
 - **Toiselle nykyhetken kytkeminen laajempaan suunnitelmaan on helpompaa kuin toiselle**
- **Olennaista on tiedostaa omat vahvuudet ja heikkoudet** → tärkeä osa yrittäjyyttä
- **Kaikkea ei tarvitse osata, keretä tai jaksaa tehdä itse** → tukea on saatavilla

KIITOS!